

ed); 9 conduct, behaviour, वयस्युपचारं च M. i. 116; 10 application of cure, practice of medicine; 11 a present, a bribe; 12 a pretext; 13 a request, a solicitation; 14 secondary application or figurative use of a word (the same as लक्षणा q. r.), मुख्य्युपचार एव शरणं स्यात् K. Pr. x.; 15 identification based on similarity (in rhetoric), उभयरूपा चयं सुदा उपचारणमिधितन्नात् K. Pr. ii.; 16 the occurrence of स् and ष in the place of *vicarga* (in gram.)

उपचिन्ति *f.* Accumulation, collection

उपचूलन *n.* Heating, burning.

उपचर्चन *n.* Persuading, coaxing, उपचर्चद्वैरेव स्वं ते दापयितुं वयलित्यन्ते D. K.

उपजन *m.* 1 Addition, increase; 2 appendage; 3 rise, birth, origin.

उपजल्पन } *n.* Talk.

उपजाप *m.* 1 The act of whispering into the ears; 2 treachery, treason; 3 rousing to rebellion, bringing over to one's party, उपजापसहान् विलंघयन् स विधाता नृपतीन् मदोदतः Kir. ii. 47; 4 disunion, separation, उपजापविदां च कर्णजापेः Panch. i.

उपजीवन *n.* 1 Means of living; 2 property as a means of living, M. ix. 207; 3 living, subsistence, निदितार्थोपजीवनम् Yaj. iii. 236.

उपजीविका *f.* Subsistence, livelihood.

उपजीविन् I a. (*f.* नी) 1 Living on, subsisting on, जातिमात्रोपजीविनाम् M. xii. 114, जातिमात्रोपजीवी वा कामं स्याद् ब्राह्मणबुधः viii. 20, नानापण्योपजीविनः ix. 257. II *m.* A

dependent, a follower, स बभूवोपजीविनाम् R. i. 16.

उपजीव्य I a. (*f.* व्या) 1 Affording a livelihood, patronizing; 2 affording materials for writing, उपजीव्यग्रंथविरोधश्च R.G., or सर्वेषां कविमुख्यानामुपजीव्यो भविष्यति Bh. II m. 1 A patron, 2 a source, an authority, इत्यलमुपजीव्यानां मात्यानां व्याख्यानेषु कटाक्षनिरूपेण S. D. ii.

उपजोष *m.* } 1 Affection; 2 **उपजोषण** *n.* } enjoyment.

उपज्ञा *f.* 1 Knowledge obtained by one's self and not handed down by tradition, invention, पाणिन्युपज्ञं व्याकरणम् S.K., प्राचेतसोपज्ञं रामायणम् R. xv. 63; 2 commencement of a thing not previously done. लोकेऽभूयदुपज्ञमेव विदुषां शौजन्यजन्यं यज्ञः Mall.

उपहोक्त *n.* 1 A respectful offering or present.

उपताप *m.* 1 Heat, warmth; 2 pain, sorrow, *e. g.* विवक्षितं घनुरुक्तमुपतापम् (*v. l.* for अनुतापम्) जनयति; 3 sickness, disease; 4 haste, hurry.

उपतापन *n.* 1 Heating; 2 distressing.

उपतिष्ठ *n.* 1 The lunar asterism called अश्लेषा; 2 another lunar asterism, otherwise called पुनर्वसु.

उपस्थका *f.* 1 Land at the foot of a hill or mountain, मलयवैरुपस्थकाः R. iv. 46, कांततरेयं गंधपाषाणवत्युपस्थका D. K.

उपदंश *m.* 1 Anything which excites thirst or appetite, अग्रमांसोपदंशं पिव नवशोणितसवम् Ve. iii.; 2 biting, stinging; 3 the venereal disease.

उपदर्शक *m.* 1 One who shows the way, a guide; 2 a door-keeper; 3 a witness.

उपदश *a. (pl.)* Almost ten,

nearly ten *i. e.* nine or eleven.

उपदा *f.* A present, an offering to a king or a great man, उपदा विविशुः शशजीत्सेकाः कोसलेश्चरम् R. iv. 70; v. 41, vii. 30.

उपदान *n.* } 1 An oblation, **उपदानक** *n.* } a present; 2 a gift for procuring favour or protection, a bribe.

उपदिश *f.* } An intermediate **उपदिशा** *f.* } quarter; (they are four देशानी, आग्नेयी, नैऋती and वायवी).

उपदेव *m.* } An inferior deity, **उपदेवता** *f.* } ty.

उपदेश *m.* 1 Instruction, advice, teaching, prescription, स्थितोपदेशामुपदेशकालं प्रयेद्विरे प्राक्कनजन्मविद्याः K. S. i. 30, M. viii. 272, Am. S. 26, R. xii. 57; 2 specification; 3 plea, pretext; 4 initiation, communication of a *mantra*. (चंद्रसूर्यग्रहे तीर्थे सिद्धक्षेत्रे शिवालये । मंत्रमात्रप्रकथनमुपदेशः स उच्यते.)

उपदेशक *m.* An instructor, a guide, a preceptor, *e. g.* उपदेशकमाहात्म्यादार्षज्ञानाच्च पाणिनेः. **उपदेशान** *n.* Advising, instructing.

उपदेष्ट *m.* A teacher, a preceptor, a spiritual adviser, चत्वारो वयमृत्विजः स भगवान् कर्मोपदेष्टा हरिः Ve. i.

उपदेह *m.* 1 A cover; 2 an ointment.

उपदोह *m.* 1 A nipple of the udder of a cow; 2 a milking vessel.

उपद्रव *m.* 1 An unhappy accident, misfortune, calamity; 2 injury, trouble, दुःसामसमर्थानामुपद्रवायात्मनो भवेत्कोपः Panch. i.; 3 outrage, violence; 4 national distress; 5 rebellion; 6 a symptom, a super-venient disease (in medicine).